

Rozjímanie na tretiu nedeľu svätého Jozefa

Rozjímanie na tretiu nedeľu svätého Jozefa. Navrhované témy sú: svätý Jozef učí Ježiša; Ježiš počuje zákon z Jozefových úst; Jozef zažíva Božiu nehu.

VIDIEŤ DETI RÁSTĚ je jedna z najväčších radostí, ktoré život ponúka. Svätý Jozef zažil túto radosť, keď videl, ako Ježiš rastie „v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí“ (Lk 2, 52). Prvoradým poslaním otcov je pripraviť svoje deti, aby ony zasa mohli nájsť a uskutočniť svoje vlastné poslanie. Jozef svojou nežnou

starostlivosťou pripravil Ježiša na jeho prvé kroky na zemi. Preto počas svojho skrytého a verejného života sa „Ježiš musel Jozefovi iste podobať: spôsobom práce, črtami charakteru, rečou. V Ježišovom realizme, v jeho pozorovacej schopnosti, v spôsobe, ako si sadal za stôl a lámal chlieb, v jeho záľube prednášať svoje učenie vecne a brať si pritom príklady z každodenného života — v tom všetkom sa odráža jeho detstvo a mladosť, a tým aj jeho styk s Jozefom“[1].

„V synagóge počas modlitby žalmov musel Jozef určite počuť ozvenu, že Boh Izraela je Bohom nežnosti“[2]. A taký bol aj jeho otcovský postoj k Ježišovi. Svätý patriarcha pravdepodobne nesprevádzal svojho syna, keď už boli viditeľné niektoré prejavy príchodu Božieho kráľovstva: keď ho nasledovali početní učenici, počas zázračných uzdravení alebo keď zástupy počúvali slová toho,

ktorého videl vyrastať. Svätý Jozef, naopak, vždy žil v diskrétnosti svojej rodinnej výchovy, v tom domácom prostredí, takom skrytom, ale zároveň takom plodnom a plnom lásky. Ovocie tých rokov na seba nenechalo dlho čakať: „Ten Ježiš, ktorý je človekom, ktorý hovorí prízvukom konkrétnej oblasti Izraela, ktorý sa podobá remeselníkovi menom Jozef, je Boží Syn. A kto môže niečo učiť Boha? No Ježiš je však aj skutočným človekom a žije normálny život: najskôr ako dieťa, potom ako chlapec, ktorý pomáha Jozefovi v dielni, a napokon ako zrelý muž, v plnosti svojho veku“[3]. Jozefova neha žije ďalej prostredníctvom Syna, ktorý vyrastal pod jeho strechou a ktorý sa mu tak veľmi podobá.

UČIŤ MOJŽIŠOV ZÁKON bolo povinnosťou a výsadou otca rodiny. Preto to bol Jozef, kto mal zvláštnu úlohu učiť Mesiáša dejiny Izraela a vieru Zmluvy. Mária a jej manžel videli, že Ježiš je dieťa ako mnohé iné, ale zároveň vedeli, že v ňom prebýva celé Božie tajomstvo. Boli poverení zodpovednosťou dať meno „Ježiš“ vtelenej druhej osobe Najsvätejšej Trojice a vychovávať ho v tradícii vyvoleného národa. Prorok píše: „Keď bol Izrael dieťaťom, miloval som ho a z Egypta som povolal svojho syna (...). bol som, ako kto dvíha jarmo ponad ich líca, a skláňal som sa k nemu chovať ho“ (Oz 11, 1-4). Ak kresťanská tradícia videla v tomto prorockve odkaz na Krista, možno v nej vidieť aj odkaz na Máriu a Jozefa. Božia láska k Izraelu sa prirovnáva k láske otca a matky k ich dieťaťu. Bol to Boh, kto sa vždy staral o svojho Syna, ale robil to prostredníctvom Svätej rodiny; je to

Boh, kto učí, ale prostredníctvom ľudí.

Malý chlapec v Izraeli trávil väčšinu času hraním sa s inými chlapcami v jeho veku na ulici alebo na námestiach. „Mestské námestia budú plné chlapcov a dievčat, ktorí sa na nich budú hrať“ (Zach 8, 5), hovorí prorok; a Pán tiež hovorí o deťoch, ktoré sedia na námestiach (porov. Mt 11, 16). Život v Nazarete bol životom na čerstvom vzduchu. V tomto kontexte rodičia dávali svojim malým deťom prvé základy výchovy vo viere: „Počúvaj, syn môj, poučenie svojho otca a neopúšťaj učenie svojej matky, ktoré je korunou milosti na tvojej hlave a reťazou na tvojom krku“ (Pr 1, 8). Dieťa Ježiš si do srdca vrylo Jozefovo učenie a Máriine pokyny. Toto učenie svätého Jozefa pre jeho syna je to, čo dnes nazývame „rodinnou katechézou“, odovzdávaním viery, a to tak prežívanou, ako aj slovami. „Domov

musí byť aj naďalej miestom, kde sa ľudia učia vnímať dôvody a krásu viery, modliť sa a slúžiť blížnemu“[4]. Práve v tejto rodinnej atmosfére Boh nenápadne vstupuje do života našich detí; tie prvé modlitby a prejavy zbožnosti, ktoré sme zdedili, zostávajú navždy v hĺbke našich duší.

PANNA MÁRIA A JOZEF nielenže učili Krista zvykom a Mojžišovmu zákonu, ale keď objavili Božie tajomstvo vo svojom Synovi, uvedomili si, že aj oni sami sa od Ježiša veľa naučia. Svätý evanjelista Lukáš dvakrát opakuje, že Mária uchovávala a premýšľala vo svojom srdci o udalostiach a slovách svojho Syna. Aké dôležité je vedieť sa pozerať a počúvať, tak ako to robila Panna Mária a jej manžel Jozef!

Koľkokrát si musel svätý patriarcha pri pohľade na Ježiša s úžasom pomyslieť: Aký je Boh dobrý! Aký je láskavý a nežný! Aký je k nám trpezlivý a blízky! Trpezlivosť a pochopenie sú základné vlastnosti, ktoré musí mať každý otec - a vo všeobecnosti každý učiteľ - najmä tvárou v tvár vlastným chybám a chybám druhých; pretože „sa musíme naučiť prijímať našu slabosť s hlbokou nežnosťou. Zlý nás núti hľadiť na našu krehkosť negatívne“[5]. Naopak, musíme v sebe a v druhých stále znova objavovať to pozitívne, pretože takto k nášmu životu pristupuje Boh: „Pravda, ktorá pochádza od Boha, nás neodsudzuje, ale nás prijíma, objíma, podopiera a odpúšťa nám. Pravda sa nám neustále predkladá tak, ako to robí milosrdný otec v podobenstve: ide nám v ústrety, vracia nám dôstojnosť, dvíha nás na nohy“[6]. Nič nepovzbudí k lepšiemu správaniu ako povzbudenie, láskavé

slová, pochopenie tvárou v tvár slabosti.

Svätý Jozef sa od svojho syna, ktorý bol Bohom, naučil pozeráť na svet so súcitom a nehou. Svätý Josemaría povedal: „Jozef bol veľkou láskou Ježiša Krista; Mária bola jeho Matkou, ktorú bláznivo miloval. Preto budeme mať veľkú úctu k svätému Jozefovi, úctu nežnú, jemnú, jemnú, láskavú. Nazývame ho svojím Otcom a Pánom: choďme teda k nemu ako deti, neustále! A cez neho k Márii, v dialógu s oboma. Videli ste tie vyobrazenia Svätej rodiny s Dieťaťom uprostred, Pannou Máriou po pravici a svätým Jozefom po ľavici, ako sa držia za ruky? Nuž tentoraz sme to my, kto sa drží za ruky s Máriou a Jozefom, a tak nás oni dovedú k Ježišovi“[7].

[1] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 55.

[2] František, *Patris corde*, bod 2.

[3] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 55.

[4] František, *Amoris laetitia*, bod 287.

[5] František, *Patris corde*, bod 2.

[6] Ibid.

[7] Svätý Josemaría, *Poznámky z rodinného stretnutia*, 27-IX-1973.